

Datum

1 april 2022

Onderwerp

VNG Inbreng voor IN Gemoderniseerde Archiefwet 7 april

Geachte woordvoerders Archivering,

Na een boeiend rondetafelgesprek heeft u tot 7 april de gelegenheid een inbreng te leveren voor het verslag van de gemoderniseerde Archiefwet (35 968). De VNG brengt graag de gedeelde inbreng met het IPO en de Unie van Waterschappen opnieuw onder uw aandacht. Daarnaast vragen we uw aandacht voor één onderwerp dat gemeenten in het bijzonder raakt.

Terugblik rondetafelgesprek

De VNG is positief gestemd over het wetsvoorstel voor een gemoderniseerde Archiefwet. Toch zijn er nog een aantal aandachtspunten. In het gezamenlijk met IPO en Unie van Waterschappen opgestelde [Position paper](#) vroegen wij al uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Verhoog het ambitieniveau van de wet door oudere archieven met terugwerkende kracht volgens de verkorte termijn over te brengen.
- De doelstelling rond de kwaliteit van de informatiehuishouding kan pas beoordeeld worden als het nieuwe Archiefbesluit en de nieuwe Archiefregeling beschikbaar zijn en er een uitvoeringstoets bij de decentrale overheden heeft plaatsgevonden.
- Er is een inhaalslag nodig om de informatiehuishouding op orde te brengen: de decentrale overheden hebben daarvoor middelen nodig.
- Investeer als rijk in de kwaliteit van de archivaris.
- Behoud de rol van de minister en de algemene rijksarchivaris in het bevorderen van de kwaliteit van het archiefbestel als geheel.
- Borg de continuïteit van de dienstverlening van Regionale Historische Centra nu het rijk zich bestuurlijk terugtrekt uit deze gemeenschappelijke regelingen.

Bewaren aan de bron en toezicht

De VNG is positief over de opname van de mogelijkheid tot ontheffing van de plicht tot overbrenging naar de archiefdienst. Gemeenten kunnen dan zelf kiezen waar de duurzaam toegankelijke opslag plaatsvindt: bij de archiefdienst of in de systemen bij de afdelingen van de gemeentelijke organisatie. Dit sluit aan op onze informatiekundige visie [Common Ground](#), de nieuwe architectuur voor het gegevenslandschap van de lokale overheid. Raadpleging aan de bron – in plaats van documenten veelvuldig te kopiëren en op te slaan – is daarbij een uitgangspunt.

De VNG vindt echter dat deze optie niet moet worden bemoeilijkt door administratief belastende procedures voor machtiging door Gedeputeerde Staten. Ook moeten er geen beperkende eisen worden gesteld, zoals geformuleerd in artikel 5.6, tweede lid. Uit een praktijkbeproeving met gemeenten is gebleken dat zij moeite hebben om te voldoen aan het toetsingskader dat het Nationaal Archief heeft opgesteld. Gemeenten hebben ruimte nodig om zelf besluiten te nemen over het

bewaren bij de bron binnen ruimere wettelijk gestelde kaders. De verantwoording daarover kan aan de gemeenteraad worden afgelegd. Dat geldt ook voor afwijkingen van de overbrengingstermijn (artikel 5.5). Gemeenten zien liever dat het interbestuurlijk toezicht achteraf wordt uitgeoefend, door toetsing van de door de gemeente genomen besluiten, in lijn met de Wet revitalisering generiek toezicht.